

Jegyzőkönyv kivonat

Jelölt neve: Rikk János

Doktori védés időpontja: 2015. 04. 14.

11. Az új tudományos eredmények összefoglalása, a munka értékelése tartalmi és módszertani szempontból, esetleges különvélemények, a bírálóbizottság állásfoglalása a nyilvános vitában vitatott kérdésekről:

Hazánk és az állampolgárok biztonságának egyik záloga a felkészült, megfelelő kompetenciákkal és képességekkel rendelkező haderő, melynek alapfeltétele az egészséges, terhelhető és a megváltozott feltételekhez alkalmazkodni tudó végrehajtó állomány. A katonák különleges körülmények között teljesítenek szolgálatot, gyakran tartós pszichés, fizikai és szellemi terhelésnek vannak kitéve, melynek hatása lehet az egészségükre. A terhelés optimalizálása, az egészségre ható rizikófaktorok csökkentése, az egészség fenntartására való törekvés az állomány, az egészségügy és a munkáltató közös feladata. Az ezzel kapcsolatos tudományos kutatás, az alternatív és komplementer gyógyászati megoldások keresése a keringési rendszer jellemző betegségeinek kezelésében aktuális és hiánypótló feladat ezen a téren, hiszen a kardiovaszkuláris kórképek világviszonylatban a civil és hivatásos állomány vezető halálokat jelentik. A téma összefüggéseinek tudományos igényű feldolgozása még nem történt meg, így a kérdés elemzése hazai és nemzetközi viszonylatban is új kutatási irány jelent, és hozhat a gyakorlatban is hasznosítható új tudományos eredményeket.

A választott témaösszhangban van az NKE és a Katonai Műszaki Doktori Iskola kutatási területeivel és célkitűzéseivel.

A jelölt célkitűzése volt, hogy más betegségcsoportok esetében már bizonyított terápiais eljárás, a magnetoterápia hatékonyságát és biztonságosságát igazolja egy új indikációban arra vonatkozólag, hogy a kardiovaszkuláris megbetegedések során alkalmazott elektromágneses tér hatására a Ku70 gén nem expresszálódik, vérnyomáscsökkenés figyelhető meg, és a módszer hatékonyan javítja az alsó végtagi perifériás keringést, továbbá az érfali merevség állapotát.

Elemzései során rámutatott arra, hogy mágneses terápiának vannak eddig nem vizsgált egészségjavító hatásai. Az értekezéshez az opponensek által feltett kérdések száma is igazolja, hogy a téma a szakma széleskörű érdeklődésére tart számot.

Az értekezés kohéziójáról és konzisztenciájáról elmondható, hogy mindvégig megtartott, célkitűzései előkutatásokon alapulóak, jól épülnek a témával kapcsolatos korábbi kutatások eredményeire. A tudományos probléma megfogalmazása jó alapot nyújt a célkitűzések és a hipotézisek megfogalmazásához.

Az alkalmazott módszerek összhangban vannak a célkitűzésekkel, a következtetések többnyire megalapozottak, mindvégig valós kutatásra épülnek. Külön értéke, hogy orvosetikai bizottság által engedélyezett és felügyelt primer adatokat nyújtó kutatásról van szó, amelynek eredményeit jól vetette össze a mások által eddig közzétett szekunder adatokkal. Ugyanakkor a témában hiányzó területeket is vizsgálta. A vizsgálati beállítások módszertana helyenként hiányosságokat mutat.

Erőssége az értekezésnek, hogy a mágneses terápiának a magyar lakosság, és ezen belül a Magyar Honvédség állományában körében leggyakoribbnak tekinthető betegségcsoport, a kardiovaszkuláris betegségek megelőzésében és kezelésben jelentkező hatását vizsgálja. Járulékos eredménye a kutatásnak, hogy az ennek alapján készült, a Magyar Honvédségben való rendszeresítésére vonatkozó javaslatai hatékonyabbá tehetik a prevenciót, és a katonai szolgálat során kialakult elváltozásokat javító rekreációt.

A dolgozat legértékesebb része, hogy hasznos eredményeket szolgáltat a kardiovaszkuláris rendszer rizikótényezőinek csökkentési lehetőségeiről.

Emelte volna az értekezés értékét, ha a genetikai vizsgálatokra vonatkozóan szélesebb körben és több területre vonatkozóan végez vizsgálatokat, illetve ha a kutatási módszer leírása kidolgozottabb, valamint több információt tartalmazott volna.

Az értekezés felépítéséről elmondható, hogy a fejezetek aránya és azok tartalma a címben megfogalmazottaknak megfelelő, bár helyenként túltagolt és nem teljesen követi le az NKE doktori szabályzatában megfogalmazottakat. Az értekezés fejezetei logikusan épülnek egymásra, összefüggései jól érzékelhetőek.

A feldolgozott irodalom mennyisége megfelel az értekezéssel szembeni elvárásoknak. Hiányosság azonban, hogy több helyen nem hivatkozta egyértelműen az igazolhatóan saját, korábbi kutatásai összefoglalójából vett szó szerinti idézeteket, valamint orvos-szakmai specialitásokat tartalmazó terminus technicusokat.

Összességében megállapítható, hogy a bizottság az értekezést a jelölt önálló alkotó munkájának tartja, amely valós kutatáson és annak szakszerű értékelésén alapszik. A téma aktuális, melynek kutatásához a jelölt megfelelő hipotéziseket és célkitűzéseket állított fel, és azokat többnyire megfelelő módszerekkel dolgozta fel. A következtetések önálló kutatómunkán alapulnak, számadatokra épülnek, elfogadhatóak.

A bíráló bizottság a jelölt új tudományos eredményeinek ismerte el a következőket:

1. Magyarországon elsőként vizsgálta és randomizált kettősvak klinikai vizsgálat segítségével igazolta, hogy az adjuváns kezelésként alkalmazott mágnesterápia vérnyomáscsökkentő eszköz lehet.
2. Magyarországon elsőként bizonyította, hogy az alkalmazott mágnesterápiás kezelés hatékony eszköz a perifériás keringés javítására.
3. Méréseivel bizonyította, hogy a megfelelően alkalmazott mágnesterápiás kezelés hatására az érfali merevségi mutató (ASI), az érintettséget jelző szint alá csökkent.

A jelölt a nyilvános védésen is bizonyította felkészültségét, jártasságát, és az önálló kutatómunkára való alkalmasságát.

Mindezek alapján a bizottság javasolja az egyetem Doktori tanácsának, hogy Rikk János részére a Katonai műszaki tudományok tudományágban a PhD fokozatot ítélje oda.